

FILM Zagreb dobiva Festival nevidljivog filma

Filmovi uklete »nevidljivosti«

Od 9. do 14. srpnja u kinu Tuškanac održat će se revija nevidljivih filmova

Petar KRELJA

Pokraj tolikih drugih, Zagreb je dobio i Festival nevidljivog filma! Nije šala, održat će se od 9. do 14. srpnja 2007. u sada već kultnoj dvorani kina Tuškanac (pod umjetničkim vodstvom Tanje Vrvilo i u »režiji« producenta Nikole Devčića).

Moguće je da će mnogi okorjeli filmofili, na sam spomen te neobične sintagme (»nevidljivi film«), prvo pomisliti da je tu riječ o nekoj revolucionarnoj tehnološkoj novotariji kojoj, da bi u gledatelja pobudila »opipljivi« efekat filmske iluzije, više neće trebati klasični projektor i platno u dvorani. Dakako, ništa od toga! Spomenutih ćemo festivalskih dana gledati pregršt filmova i video materijala različitih rodni i vrsnih odrednica, u više nego netipičnim minutama, počam od najkraćeg koji traje samo četiri minute pa do onog »ohrabrujuće« duljine od 402 minute. I to s pomoću klasičnog projektor, video topa, filmske i video vrpce, te platna!

Teza o »smrti filma«

Prema uvjerenju vrsnih autora i filmologa (Jonathan Rosenbaum, Alexander Horwarth, Raymond Bellour, Nicole Brenez, Adrian Martin Kent Jones) koji stižu na Festival u Zagreb - da sada pojasnimo zašto su tvorci ovog festivala posegnuli za izazovnom oznakom »nevidljivi« - određena je vrsta filmova (mahom alternativnih), pod silnim pritiskom američkoga eksploatacijskog filma, videa ili interneta, u javnosti postala i doista nevidljivom. Marginaliziranom. Dostupnom tek grupicama ekskluzivista i fanatičnih ezoterika.

Američki filmski esejist i kritičar Jonathan Rosenbaum čak iznosi tezu o svojevrsnoj »smrti filma«. No, djela koja ćemo ovih dana gledati nastala su u niskobudžetnoj produkciji (tzv. indie) i trebala bi posvjedočiti da i dalje postoji ona paralelna kinematografija koja se, s pomoću festivala kakav je i zagrebački, hoće oteti te svoje uklete »nevidljivosti«.

U tome će joj svakako pomoći filmofilima dobro poznata velika imena svjetskog filma, među kojima ima i vrlo zvučnih: »pleme« predvodi autor impresivna opusa Jim Jarmusch, a

Riječ je o ostvarenjima koja su pod pritiskom američkoga eksploatacijskog filma, videa ili interneta u javnosti postala - nevidljivima

Filmski nastupi - festival nevidljivog filma; predavači: gornji red, s lijeva na desno: Jonathan Rosenbaum, Adrian Martin, Kent Jones; donji red, s lijeva na desno: Alexander Horwarth, Nicole Brenez, Raymond Bellour

Jarmusch »Mrtvi čovjek«

Manifestaciju otvara film »Mrtvi čovjek« Jima Jarmuscha s Johnom Deppom u naslovnoj ulozi. Riječ je o subverzivnom ostvarenju koje demitologizira američku povijest; zapravo, to »metaforičko putovanje kroz život koje uključuje i smrt, samo je jedan od brojnih značenjskih slojeva filma. Pored antropoloških i metafizičkih preokupacija 'Dead Man' zastupa i izričito političke, antiameričke stavove«.

Organizatori Festivala su: Bijeli val, Hrvatski filmski savez i Community Art.

Projekcije počinju u podne, a traju do kasno iza ponoći. Ulaz je slobodan!

»slijede« ga Abbas Kiarostami, Philippe Garrel, Raoul Ruiz, Chris Marker, Ken Jacobs, Philippe Grandrieux, Nagisa Oshima (!), Eric Khoo, Yervent Gianikian, Angela Ricci Lucchi, Darezhan Omirbaev, Peter Weiss, Raymond Gleyzer, Holger Meins, Wael Noureddin, Jung Sun-Woo i mnogi drugi.

Provokativne teme

Očekuje se da će bogati program »nevidljivog« filma ponuditi brojna ostvarenja naglašeno provokativnih tema, kako u odabiru »vrućih« društvenih sadržaja, tako i u sferi medijski smione obrade tih sadržaja. Da se

publici ambiciozno koncipirani i kadšto zahtjevno artikulirani filmovi ne bi ipak, zbog netipičnosti svojih pristupa, učinili hermetičnima (»nevidljivima«), spomenuti će stručnjaci bilo posebno organiziranim predavanjima (na Akademijama dramske i likovne umjetnosti, na Filozofskom fakultetu) ili prije početaka projekcija u kinu Tuškanac davati potanke upute na što valja obratiti osobitu pažnju u pojedinim filmovima.

Festival će ponuditi i odabrani program hrvatskih eksperimentalnih filmova o kojima će govoriti sam selektor, filmski teoretik Hrvoje Turko- vić.

Nominiran za Zlatnu palmu: »Arka« Grzegorsa Jonkajtysa

FESTIVAL Peti filmski festival Tabor

Kratki film u utrci za Veronikinu lubanju

Od 10. do 14. srpnja u baroknom dvorcu Oršić održat će se 5. filmski festival Tabor.

U međunarodnoj konkurenciji od 1500 prijavljenih prikazat će se 49 filmova. Riječ je o kratkometražnim filmovima koji će se, kao i dosad, boriti za nagradu Veronikina lubanja. Jedina je razlika ta što će se festival zbog radova koji traju na dvorcu Veliki Tabor, privremeno odvijati u drugom velebnom dvorcu Hrvatskoga zagorja, onomu u Gornjoj Stubici. U međunarodnoj konkurenciji, među ostalim, natjecat će se film »Oatsova hrabrost« redatelja Thadeusa Cahilla, koji je prikazan na ovogodišnjem Cannesu i Sundanceu te »Arka« Grze-

gorsa Jonkajtysa, film nominiran za Zlatnu palmu. U domaćoj konkurenciji natjecat će se, među ostalim, grandiozni »Levijatan« Simona Bogojevića Naratha i »Ubil bum te« Nikole Strašeka koji je odnio nagradu za najboljeg debitanta na ovogodišnjem Danima hrvatskoga filma. Popratni je program podijeljen u devet cjelina. U programu Europska filmska akademija prikazat će se 14 kratkih filmova koji su se prošle godine natjecali za akademijinu nagradu. Zatim, britanski kratkometražni filmovi u dva programa, po izboru Britanskoga filmskog savjeta, deset najboljih filmova škole Sam Spiegel povodom 15. obljetnice te jeruzalemske škole. [B. T.]

»S druge strane« ZKM-a u Fribourgu

ZAGREB - Predstava Zagrebačkoga kazališta mladih »S druge strane« nedavno je gostovala na Međunarodnom festivalu »Belluard bolwerk« u Fribourgu u Švicarskoj. Predstava koja je ovjenčana mnogim inozemnih i hrvatskim nagradama, »S druge strane« autorskoga dvojca Nataše Rajković i Bobe Jelčića bavi se životima četvero osamljenih ljudi i njihovim naporom da nam ispričaju svoje priče. U predstavi nastupaju Ksenija Marinković - za ulogu Susjede dobila je Vjesnikovu kazališnu nagradu »Dubravko Dujšin« - Krešimir Mikić, Jadranka Đokić i Nikša Butijer. Priče možda nisu ni velike ni posebne, ali njima su najvažnije. Njima su jedino što imaju.

Nakon gostovanja u Fribourgu u Švicarskoj, predstava »S druge strane« nastavlja međunarodnu turneju i odlazi na festival u Nitri u Slovačkoj, a najavljeno je i gostovanje u Beču. Hrvatska publika imat će priliku vidjeti tu hvaljenu i prošle sezone najnagrađivaniju predstavu i u okviru programa Dubrovačkih ljetnih igara. [K. R.]

Ksenija Marinković

tavlja međunarodnu turneju i odlazi na festival u Nitri u Slovačkoj, a najavljeno je i gostovanje u Beču. Hrvatska publika imat će priliku vidjeti tu hvaljenu i prošle sezone najnagrađivaniju predstavu i u okviru programa Dubrovačkih ljetnih igara. [K. R.]

FESTIVAL Dječji festival u Šibeniku

Uz hommage Mati Relji završen Festival

ŠIBENIK - Predstavom »Djevojčica sa žigicama« H. C. Andersena u adaptaciji i režiji Mate Gulina i izvedbi Dječje dramske radionice Šibenskoga kazališta, zatvoren je u subotu navečer 47. međunarodni dječji festival (MDF) u Šibeniku.

Uz zvuke festivalske himne sa stige na ljetnoj pozornici na trgu između katedrale sv. Jakova i Gradske vijećnice skinuta je zastava 47. MDF-a, a na ponovni susret u Šibeniku idućeg ljeta izvođače i goste pozvao je mali šibensko-kinjski župan 11-godišnji Matija Stipaničev.

Programu svečanog zatvaranja 47. MDF-a prethodio je hommage Mati Relji pod nazivom »Kad se male ruke slože« održan u Šibenskom kazalištu. Prikazan je Reljin dokumentarni film »Kroz šibenske tisne kale«. O redateljskom i filmskom

djelovanju tog Šibenčanina govorio je Vinko Brešan koji je istaknuo kako je Relja bio ne samo vrstan filmski maš već častan čovjek i savjest filmskog ceha. Podsjetio je na Reljine kultne filmove »Kota 905« i »Opasni put« te dječji film »Vlak u snijegu«.

Od 23. lipnja do 7. srpnja, koliko je trajao 47. MDF, izvedeno je preko stotinu dramskih, lutkarskih, glazbenih, literarnih, likovnih i filmskih programa. Nastupilo je oko 1500 izvođača i umjetnika iz Hrvatske i 14 zemalja Europe i svijeta, a u radioničkom programu sudjelovalo je preko 500 djece. Posebnost ovogodišnjeg MDF-a bio je i prvi hrvatski Sajam dječje knjige koji je trajao cijelo vrijeme festivala, a okupio je 18 hrvatskih nakladnika. [Hina]

»Djevojčica sa žigicama« Dječje dramske radionice Šibenskoga kazališta

UKRATKO

Premijera Gavranove drame »Sve o ženama«

Drama »Sve o ženama« hrvatskoga književnika Mire Gavrana bit će 9. srpnja premijerno izvedena u Pragu. Na češki jezik preveli su je Jiri Vobecky i Vlatka Souček Kapetanović, a uprizorit će ju »Teatar studio dva« na ljetnoj sceni Vysehrad. Režiju potpisuje Jana Janekova, a u glavnim ulogama nastupaju Anna Šiškova, Jana Krausova i Jitka Schneiderova. Hrvatska praižvedba drame »Sve o ženama« bila je 2000. u zagrebačkom Epilog Teatru. [Hina]

Prijenosni zahod u MGZ-u

ZAGREB - Pod krilaticom »Otkrivamo predmete koje još niste vidjeli« Muzej grada Zagreba izložio je u svojem predvorju i jedan pomalo bizaran predmet - prienosni sobni zahod izrađen u Hrvatskoj oko 1830. godine. Namjera muzeja jest da tim neobičnim predmetom prenesu djelić ugodaja zagrebačkih građanskih stanova, s naglaskom na funkcionalno-estetsku vrijednost. Do kraja rujna u Muzeju grada Zagreba može se razgledati izložba »Mister Morgen - Ivo Robić«, a do 15. rujna izložba »Grand Prix u kosi - Umijeće češljanja u frizerskom salonu Kincl«. [T. N.]